Ч. 208. Неділя 1 жовтня (18 вересня) 1905. Рік XV.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гаусмана ч. 9 і в ц. к. Старостах на провинциї:

на цїлий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цїлий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90

Поодиноке число 6 с.

Рада державна.

На вчерашнім засїданю палати послів предложив управитель міністерства справедливости проект закона в справі уживаня вкладкових книжочок галицкого банку краєвого до цїлий пупілярних. Пос. Романчук поставив пильне внесенє в справі заведеня загального права голосованя. В тій самій справі поставили внесеня також пп. Брайтер, Бойко, Ольшевский і тов.

Пос. Демель повитав з вдоволенєм цїсарску проґраму заявлену угорскій коаліциї і годить ся також зі становищем бар. Ґавча занятим в справі загального права голосованя, а то зі взгляду на народні відносини в Австриї. Загальне право голосованя так само не залагодить народних спорів як і розпорядженє язикове. Коли би всї ученики в школах середних мусїли учити ся і славяньскої (ческої) мови, то щезли би спори народні. (Всенїмцї протестують против того). Дальше обговорив бесїдник основанє ческого университету на Мораві і сказав, що він зовсїм не єсть потребою культури лиш постулятом народним; лїпше було би за ті гроші розвинути лїпше вже єствуючі заведеня наукові. Відтак обговорював бесїдник справу нїмецкої семінариї учительскої в Тїшинї і казав, що там зголосило ся було в сїм роцї 83 кандидатів, але з тих принято лиш 38 задля браку місця. Нїмецка семінария не має анї канцеляриї дирекциї, анї салї конференцийної анї салї бібліотечної, але за то має польскі паралєльки, а в Польскій Остраві основано ческу семінарию з інтернатом, що єсть новиною в австрийскім шкільництві. То обурює Нїмцїв. Для нїмецкої школи реальної в Тїшинї нема поміщеня, за то польска ґімназия уважає ся за найгорячійше бажанє населеня на Шлеску. А прецї з поміж 316 учеників, котрі минувшого року учащали до нїмецкої ґімназиї в Тїшинї, де єсть також польска ґімназия, було 195 Нїмцїв, 100 Поляків і 20 Чехів. Ті Поляки не пішли до польскої ґімназиї, але до нїмецкої, бо хотять научити ся по нїмецки.

По Демлю промавляв пос. Зоммер, котрий говорив також про відносини на Шлеску і вказував на велике занепокоєнє серед нїмецкого населеня, викликане наміреним введенєм ческої мови яко внутрішно-урядової у властях судових.

Пос. ґр. Дідушицкий зазначив насамперед, що засадою польскої полїтики було віддавна підпирати тоту державу, в котрій Поляки мають запоручені свої права народні і можливий історичний розвій народу. Полякам мусить залежати на тім, щоби історичний розвій мадярского народу не був утруднений. В інтересї Мадярів як і инших народів в державі лежить, щоби державне становище цїлої монархії було вповні удержане; в тій цїли теперішна єдність держави не може бути анї ослаблена, анї розірвана. Дальше виступав бесїдник против тих, що ганять всякі інституциї державні в монархії і сказав, що то гра небезпечна, а вже найнебезпечнїйша річ, коли атаки звертають ся против династиї. Нехай нїхто не забуває, що Австриї без роду Габсбурґів не можна собі й подумати і длятого атаки вимірені против династиї суть поправдї вимірені против держави, против добра, яке тота держава забезпечує.

Промавляли ще пос. Шустерсич і Гофман-Велленгоф, а відтак промовив бар. Ґавч і подякував презесам клюбу більшої посїлости і Кола польского за їх становище занятє в справі династиї і монархії. Відтак полємізував з послом Лєхером і заявив, що заповіджений закон о повновласти для правительства буде лиш в тім случаю предложений, коли не прийде до ухвали Делеґациї. Дальше казав бар. Ґавч, що правительство австрийске стояло завсїгди на становищи льояльного додержуваня угод заключених з угорским правительством. Однак зі взгляду на численні трудности, які настали з ходом часу, можна би за помочию льояльного порозуміня знайти дорогу до їх усуненя. Предметом такої ревізиї була би тота часть угоди, котра без нарушеня полїтичної звязи займала би ся способом трактованя спільних справ, як також справ, котрі від часу

---

5)

Вздовж берегів Чорного Моря.

Записки з подорожий.

Зладив К. Вербин.

(Дальше).

Задунайска Січ була Росиї дуже не на руку, бо козаки могли легко спиняти перехід російского войска через Дунай. Росия старала ся отже всякими способами ослабити задунайских козаків. Перед російско-турецкою війною явив ся був в Січи якийсь архімандрит з Атоньскої гори, Філярет, і став намавляти козаків, щоби они вертали в Росию: „Я вас — каже він — виведу в Росию“. Вісїмсот козаків послухало єго, сїли на 28 лодок і поїхали з ним в Одесу. Філярет дістав за то від царя золотий нагрудний хрест, а козаків розіслано на всї сторони сьвіта.

Саме перед війною Росиї з Туреччиною в 1828 р. знайшла собі була Росия доброго підручника в особі куренного атамана Йосипа Гладкого, котрий походив вже з новійших козаків з „мужиків“ і з ним вела у великій тайнї переговори. Ще в 1827 р. прийшло було до Січи через австрийского консуля в Ґалацу письмо від російского ґенерала Тучкова в Ізмаїлї, що буде війна. Старшина зійшлась і радила, що робити. Дехто радив втїкати. Але тодїшний кошевий, Василь Незамаївский, сказав: „Богато народу запропастимо, — Турчин виріже! Нї, нехай хто заводив, той і виводить, а я не буду виводити!“ А старі атамани стали єму радити: „Підожди до Покрови, а там як виберуть другого, то той нехай і робить се дїло!“

Прийшлось на Покрову 1827 р. вибрати старшину. Незамаївский не хотів приняти ся атаманьства, а раї, значить ся „мужики“ та прості козаки були вже, видко, добре підготовлені російскими аґентами, бо один з них, Улас, сказав: „Богато вже ставили Запорожцї кошевих, — нехай і ми мужики поставимо!“ Він предложив отже вибрати кошевим атаманом свого кума, курінного атамана Йосипа Гладкого, котрий мабуть вже тодї переписував ся потайком з російским ґенералом Тучковом в Ізмаїлї. Гладкий став тодї намавляти козаків, щоби они вертали до Росиї і розпустив на пострах чутку, що султан велить перед війною з Росиєю перевести Січ аж в Єгипет.

Перед Великодними сьвятами прийшло письмо від великого везира, щоби Гладкий прислав під Силїстрию 13 тисячів козаків. Три рази писав везир, а Гладкий аж за третим разом повів два тисячі на сам Великдень і сказав везирови, що Січ не може вже бути в Дунавци; він забере єї і церков та переведе в Ядерне (Адріянополь). Він вернув отже до Дунавця, а там застав вже великий переполох. Турки мабуть дізнали ся були вже о всїм та стали виступати против козаків, а ті втїкали, куди хто видів. Гладкий зібрав тодї ще малий відділ і сїв з ним на лодки та поїхав з Катерлиза в кілїйске гирло, а звідси Дунаєм до Ізмаїли до ґен. Тучкова, де був вже й цар Николай І. і ґен. Дібіч. Тут піддав ся Гладкий Росиянам і показав їм дорогу через Дунай коло Ісакчи, а цар надїлив єго за то хрестом. З козаків, що прийшли з Гладким, утворив цар запороский піший полк і зробив Гладкого командантом того полку, а опісля й атаманом азовского козачого войска. Гладкий жив потім ще 14 лїт і помер в своїм хуторі в катеринославскій ґубернії 1866 р. на холеру. По єго виходї з Дунавця Турки та Молдавани поубивали много козаків та простих людий, жінок і дїтий і так зробили конець задунайскій Січи.

А тепер придивім ся ще містам, положеним при устю Дунаю. Найважнїйше з них то Сулина, бо тут єсть найдогіднїйша пристань для тих кораблів, що пливуть із Чорного моря до Дунаю. Сулина єсть нинї невеличке місто, котре має всего може 6 тисячів душ. До 1865 р. було то лиш велике село, російска оселя Сулиньск; але від коли управильнено плавбу по Дунаю, піднесло ся оно значно і стало містом, котре крім богато деревляних домів і лїплянок, що ледви купи тримають ся, має вже й богато мурованих домів, виставлених на вбитих в мочаровату землю палях. Яка тут мішанина людий, трудно собі уявити: Румуни, Росияни, Греки, Турки, Татари, Жиди, Нїмцї, Анґлїйцї, Французи, Вірмени і т. д. складають населенє міста, котре однак дуже зміняє ся. Відповідно до тої мішанини суть тут і церкви

до часу після однакових засад мали би бути укладані. Коли на Угорщині гадають, що єсть намір виконувати якийсь примус на угорске законодавство, то се хибний погляд. Президент міністрів переконаний, що обі половини держави, скоро приступлять з доброю волею до задачі, знайдуть форму економічного сожития. Яко відповідне средство до усуненя всяких непорозумінь видає ся вибір депутаций, предвиджених в австрийских законах, котрий мав би бути переведений серед повної свободи обох законодайних тіл. Час до того на дійде тоді, коли торговельними угодами буде утворена основа економічного житя обох половин монархії. Наконець заявив бар. Ґавч, що тота змора, котру звуть „камарілею“, належить до байок. — Промавляв ще пос. Шумаєр і відтак засіданє закрито, а слїдуюче назначено на понеділок.

Вісти політичні.

Скликанє соймів краєвих. — Угорска криза. — Події в Росиї. — Конституця в Хінї.

„Wien. Ztg.“ оголосила патент цісарский з дня 29 с. м. скликуючий відрочені сойми Галичини і Чехії на 10 жовтня; відтак сойми: Зальцбурґа на 10, Каринтиї 11, Долїшної Австриї 12, Шлеска, Морави, Дальмациї і Тироля 16, Горїшної Австриї 17, Стириї 18, Краіни і Побережа 25, Буковини 25 жовтня.

Угорский президент міністрів був через два дні у Відни, був кілька разів на авдиенциї у Цісаря і брав участь в конференциях спільних міністрів під проводом Цісаря, але ситуация на Угорщинї мимо того не змінила ся. Корона, здаєсь, постановила ще раз завести переговори з коаліцією і мабуть в тій цїли покликаний президент угорскої палати панів ґр. Альбін Чакій. Барон Февварі виїзджаючи з Відня, дав ще журналїстам пояснене до третої точки цісарскої проґрами о ревізиї угоди з 1867 р. Він сказав, що тоту точку не треба так розуміти, що економічні відносини Угорщини до Австриї мусять доти позістати незмінені, доки обі держави не зроблять иньшої угоди, бо то противилось би законам з 1867 і 1899 р., в котрих сказано, що на случай, колиби обі держави не могли погодити ся, Угорщина має забезпечену економічну самостійність.

Вітте приїхав вже до Петербурга, але там не витали єго так овацийно як в Америцї. Мимо того повитанє на двірци хоч не урядове було дуже сердечне. Зібрала ся була велика громада людий, переважно урядників і войскових, між сими богато висших официрів, а коли поїзд станув і показав ся Вітте, присутні повитали єго грімкими окликами, а якийсь Єпіфанов відчитав промову, в котрій назвав Віттого найлїпшим мужем, якого Росия має, і дякував єму за то, що він страдаючій вітчинї приніс мир і зберіг Росиї великодержавне становище.

З Петербурга доносять, що там відбували ся дня 27 с. м. надзвичайні збори шляхти, на котрих ухвалено адресу до царя і виказано в нїй слїдуючі бажаня: розділ судейских, адміністрацийних і законодатних властий, одвічальність міністрів, піднесенє образованя духовеньства, більші стараня около народної просьвіти, свободу зборів, товариств і праси; децентралїзация адміністрациї і т. п.

Конґрес земств в Москві ухвалив резолюцию Кокошкіна, котра признає всім народам Росиї повну самоуправу на поли культурнім, язиковім і законодатнім. Попов з Іркутска домагав ся автономії для Бурятів в Сибіри. За автономією пограничних народів промавляли також Кокшаров, Завалов і Колубайкін, а противив ся рішучо Ґучков з Москви і доказував, що то ослабило би Росию.

Вже й хіньске правительство носить ся з гадкою завести автономію в своїй державі і вислало в тій цїли в сьвіт комісию, котра має придивити ся чужим відносинам і виготовити проєкт реформ для Хіни. Зараз на самім початку подорожи стрітила тоту комісию небезпечна пригода. Коли виїзджала дня 24 с. м. з Пекину, вибухла в однім з ваґонів бомба, але на щастє не наробила великого нещастя. Бомба вибухла в хвили, коли вже всі повсїдали були до ваґона і поїзд мав відходити. Нікому не стало ся нічого, лиш кн. Тсаїтсе і урядник міністерства торговлї Шао потовкли ся незначно від потрясеня а вість, що згинуло четверо людий з комісиї і що они вже не поїхали, показалась тепер неправдивою.

Новинки.

Львів, дня 30 вересня 1905.

— **Спростованє ґрунтових книг.** В Галичині і на Буковині лучають ся головно в спадковій формі, дуже численні случаї подїлу ґрунту, де ходить о так малі простори, що ґрунт виносить ледви кілька квадратових метрів і представляє вартість 2 до 5 корон. Такий подїл ґрунтів викликує не лише велику економічну небезпечність, але також утрудняє удержанє в порядку ґрунтових книг. В многих місцевостях панують в ґрунтових книгах такі замотані відносини, що правительство було приневолене зладити проєкт закона в справі спростованя ґрунтових книг в Галичині і на Буковині. Позаяк, заки така трудна праця розпічне ся, мусять бути переведені всякі средства осторожности, щоби мати запоруку належитого упорядкованя ґрунтових книг, то міністерство рільництва звернуло ся до краєвих виділів Галичини і Буковини, щоби в законодатній дорозі обмежити пануючий в тих краях ненормальний подїл ґрунтових власностий. Не ходить тут о обмеженє прав посіданя ґрунтів, але ті зарядженя можуть лише недопустити до безпляннового роздроблюваня єствуючого нинї подїлу ґрунтів. Рівночасно краєві виділи мають звернути увагу на важність заведеня спадкових постанов і прав власности в дусї правительственних предложень, внесених свого часу в кількох краєвих соймах.

— **Минувшина обжалованих** перед судом єсть правильно предметом дослїдів суду як при розправі так при слїдстві. При розправах звичайно відчитує ся акти що до карних справ тих обжалованих, котрі передше мали судові кари. Оголошений рескрипт міністерства судівництва подає, що нема законного припису, який наказував би безусловно відчитувати ті акти і взагалї відгрівати судово-карну минувшину обжалованого, а можна би се примінювати лише тоді, коли потреба до осуду чину судженого при розправі, приміром коли має ся до дїла з поворотом якогось злочину, або коли хоче ся ствердити напрасний характер обжалованого, нахил єго до обманьства або чогось подібного. Міністерство заряджує, аби від тепер відчитувано такі акти на самім кінци розправи, тому, аби судиї при розправі не підлягали суґестиї відчитаних актів і не були упереджені до обжалованого. Дальше, не має ся відчитувати давних актів при всіх тих случаях, коли то не рішучо потрібне до осуду дотичної справи. Передовсім не належить відчитувати тих актів, коли судить ся чин неуцїляючий чоловіка, потім тоді, коли наложена кара перестаріла ся, а від того часу обжалований жив порядно, коли кара була вимірена за чин сповнений в молодім віці, а вкінци, коли відчитанє давних актів не причинить ся бодай до частинного висьвітленя біжучої справи а могло би зашкодити обжалованому при гляданю зарібку.

— **Пересилка гроший між воюючими державами.** Війна між Росиєю а Япанїєю перервала між тими обома державами всякий почтовий оборот гроший. Торговельні круги в тих державах

римо-католицка, православна росийска, грецка, анґлїйска, турецка мошея і жидівска божниця. Для догідности кораблів розширено тут пристань, укріплено єї греблями та уставлено над берегом моря ріжнобарвні лїхтарні морскі, котрі нічною порою улекшують кораблям вїзд з моря до Дунаю. Від 1879 р. стала Сулина вільним містом торговельним. Що року гостить тут більше як два тисячі кораблів з ріжних сторін сьвіта. Тут єсть також осідок австро-угорского консуля. Головним артикулом вивозовим Сулини єсть збіже.

Цїла охрестність Сулини як і тоті сторони, котрими перепливає сулиньска розтока Дунаю або сулиньске гирло, майже зовсім пусті і неурожайні. Колись були тут великі лїси, але Ґенуенцї а пізнїйше Турки дуже їх знищили. Останки тих лїсів видко ще на сьвятоюрскім острові і на острові Летеа, але там засипали їх піски. Впрочім край тут зарослий високезним очеретом, котрий тягне ся без кінця далеко. В тім очереті плодять ся безчисленні рої саранчі, котра, коли летить, затемнює сонце а так шумить у воздусї, як би то надходив якийсь вихор або страшенна буря. Тут жиють т. зв. очеретові вовки, великі стада диких свиний і виводить ся множество всїлякого рода водних і багонних птиць. На цїлім тім просторі, що займає 15 і пів тисяча квадратових кільометрів, стоїть всего лиш пять чи шість нужденних рибацких сіл. В найновійших часах взяло ся було правительство при помочи анґлїйских підприємців осушувати багна і трясавиці, але від якогось часу справа ся знов притихла.

Як при середнім гирлї над самим морем лежить Сулина, так при долїшнім єсть місточко Свинту Ґеорґе (Сьв. Юр), давнїйший Катирлез, де первістно осїли були козаки, заким здобули собі Дунавець. Важнїйше єсть місто Бабадак, положене більше в глубині краю. Місто се, заселене колись переважно Турками і Татарами, лежить в урожайній але багнистій стороні межи двома горбами, недалеко від лиману званого також Бабадаґом. Місто се грало колись важну ролю як під взглядом торговельним так і воєнним. Давнїйше була тут італїяньска кольонія на головнім шляху торговельнім, що вів з Каварни через Базарджик до теперішного міста Меджіде аж над устє Дунаю. Тут перебували давнїйше італїяньскі сьвященики, що їздили звідси до Ісакчи, Ізмаіли, Тульчи, Бендеру і Килії правити богослуженє і проповідувати там християньску віру після римо-католицкого обряду. Тут збирало ся давнїйше турецке войско в похід на Поділє або в часах, коли Туреччина вела війну з Росиєю. Росийскі войска здобули два рази се місто: раз в 1771 р. а другий раз в 1854 р. Місто се тепер підупало і має всего лиш около 8 тисячів жителїв, між котрими вже дуже мало Турків і Татарів, котрих давнїйше поспроваджував був сюди султан Баязед, увільняючи їх від податків і надаючи їм всїлякі пільги. Бабадаґ має тепер підпрефектуру, дві румуньскі школи народні і веде досить значну торговлю на Чорне море, головно через пристань Кара-Ерман.

Згадати би ще потреба про Тульчу, найбільше місто в Добруджи, недалеко того місця, де починають ся розтоки Дунаю. Тульча має досить велику пристань, 7 церков, 2 мошеї, ґімназию, австрийский консулят і звиш 18 тисячів жителїв, між котрими около 3.000 Росиян, а після народности по більшій части потомків давних козаків, 1600 Греків, 800 Турків і 700 Татарів. На лївім боцї килійскої розтоки єсть місто Ісмаіла, давна турецка кріпость, коло котрого утворило ся в 1810 р. друге місто Тучков. Тут була давнїйше стация росийскої фльотилії дунайскої. Оба ті міста разом мають 35 тисячів жителїв.

(Дальше буде).

мусїли з конечности згодити ся з тим станом, але нерівнодушно було то для тисячів російских бранців в Японії і японьских в Росії. Заряди пошт Росії і Японії звернули ся проте о посередництво до заряду австрийских почт у Відни. Росия присилала до Відня спис виплачених переказів, там виготовлювано переказп з австрийским стемпелем і висилано до Японії. Для Японців в Росії посилано з Японії гроші до Відня, а звідтам висилано їх до Японії.

— **Холєра.** Берлиньский Reichsanzeiger доносить, що число занедужань і случаїв смерти на холеру в Прусах значно зменшило ся в послїдних двох тижнях. До дня 28 с. м. було загалом в Прусах 257 случаїв занедужаня на холеру, з чого 87 скінчило ся смертию.

— **Процес нїмецкого наслїдника престола.** Цїкавий процес рішив ся оногди перед найвисшим судом в Берлинї. Нїмецкий наслїдник престола єсть на основі завіщаня свого діда, цїсаря Фридриха, властителем коронних маєтностий положених на Шлезку. Видїл повітовий зажадав з доходів тих маєтностий 5000 корон податку повітового, на що однако наслїдник престола не згодив ся і заложив протест в окружнім виділї у Вроцлаві. Той видїл жалобу відкинув, подаючи, що вправдї члени цїсарского дому увільнені від податку доходового, що однако той привилей тратить свою силу що до податків повітових. Против того засуду заложив наслїдник престола другий протест, а коли его знов відкинено, обернув ся до найвисшого суду в Берлинї, кладучи головний притиск на те, що повітовий податок є лише додатком до податків державних, отже хто вільний від плаченя тих податків, не повинен оплачувати і додатків до них. По двогодинній нарадї найвисший трибунал відкинув рекурс наслїдника престола, затверджуючи рішенє окружного виділу у Вроцлаві.

— **Дирекция товариства „Взаїмна поміч галицких і буковиньских учителїв і учительок“** до загалу П. Т. учителїв і учительок: 1) З огляду на те, що розвій товариства зависить лише від великого числа членів і то дїйствних, що платять правильно після декларациї вкладки, просить і взиває дирекция тих, що надіслали провізоричні декларациї в р. 1904 (в місяцях жовтни і падолисті), о скорше виповненє тепер присланих формулярів, а тих, що зголосили ся давнїйше а не одержали з якоїсь причини статуту і друків, щоби упімнули ся о те як найскорше і відтак звернули відворотно все виповнене як слїд. Ті декларациї будуть основою до обчислюваня користий, які статут і реґулямін ухвалений загальним збором признає членам в міру лїт належаня до товариства і високости місячної оплати. Добровільне підвисшенє місячної оплати (понад 1 К) є статутом предвиджене і приносить з собою висше вимірені виплати титулом пенсий, засосмотрень, виплат на похорони, посаги і т. д. Доки не наспіють всї декларациї, годі буде покінчити всї роботи коло заснованя книг товариства і цїлого дїловодства. Всякі проволоки тут неумістні і прямо шкідливі. 2) Дальше просить дирекция сьвідомих учителїв і учительки о приєднуванє всїх своїх товаришів і товаришок з округів. Дирекция пішле статути і друки на кождий зазив (Львів, ул. Сикстуска ч. 47). 3) В многих округах нема ще приписаного статутом числа 10 членів, щоби заснувати відділ окружний, а сеж велика шкода для орґанїзациї учительства і розвою товариства. Як раз лиш через відділи і виділи окружні зможе і рада надзорча і дирекция виповнити задачі і обовязки предвиджені статутом; зможе згуртувати все учительство в цїли несеня взаїмної, материяльної і моральної помочи, охорони і опіки. Головна справа є без відділів окружних безсильна і ілюзорична. 4) Просимо тому учителїв і учительки скликати довірочні збори в своїм окрузї (кождий участник повинен мати запрошенє); на тих зборах треба пояснити статут і інтенциї товариства; просимо взагалї при всїх нагодах гуртувати учительство по округах і присилати нам спис зголосивших ся, а ми сейчас пішлемо статут, друки і чеки, котрі небавом дістанемо з Відня на власну фірму. — *Від Дирекциї.*

— **Знижка опроцентованя гіпотечних позичок.** Дізнаємо ся, що на засїданю надзираючої ради галицкого Банку гіпотечного дня 25 вересня с. р. ухвалено знизити опроцентованє гіпотечних позичок, так, що від тепер при нових позичках, які має ся уділити, буде виносити опроцентованє разом зі сплатою капіталу: при позичках на земскі добра, почавши від квоти 200.000 К івисше 4·86%, а при позичках на більші реальности у Львові, Кракові і Чернівцях 5·1%. Ухвалено також знизити відсотки проволоки гіпотечних рат і підвисшити курс зачислюваня листів.

— **Дрібні вісти.** Челядники львівских переплетників заповіли страйк, коли до нині дістануть відмовну відповідь на предложені жаданя майстрам. Переплетнича челядь числить у Львові 110 робітників, 103 робітниць і 57 практикантів. Ходить їм о поліпшенє плати і зменшенє часу денної працї. — Спадщина по Альфонсї Ротшильдї в Парижи виносить після урядової оцінки 940 мілїонів франків. Половина то, майна переходить на вдову Елеонору, а решту по половинї дідичать син Едвард Ротшільд і донька Беатрича, замужна Ефрузі.

— **Кровава бійка.** Вчера по полудни розпочали бійку на Бернардиньскій площі чотири робітники. Коли явили ся два поліцийанти і візвали бічних ся, аби розійшли ся кинув ся один з них, Антін Клапіньский, на поліциянтів і почав їх бити. Поліциянти арештували его, а тодї зібрана на площі товпа хотїла его відбити. В своїй оборонї ужив один з поліциянтів оружия і покалїчив кількох людий. Аж коли явив ся комісар поліциї з відділом поліциї, товпа розбігла ся, а поліциянти відвели на інспекцию Клапіньского і ще двох арештованих галабурдників.

— **Подорож бальоном до північного бігуна.** Доля Андреа, котрий вибрав ся до північного бігуна бальоном і пропав, не відстрашує сьмільчаків від таких проб. На весну має вибрати ся в ту саму путь льондоньский воздуховлавець Вільзон. Через зиму випробує він силу моторів, а з весною поїде на північ. Адміралїция приобіцяла єму вислати за бальоном кружляк з апаратом до телеґрафованя без дроту. Кружляк посуне ся, о скілько буде можна, як найдальше на північ поміж леди і буде слїдити дорогу бальона. Бальон буде робити 50 миль анґл. на годину.

† **Померла** Іванна з Авдиковских Оришкевичева, вдова по сьвященику, дня 27 с. м. в Дрогобичи, в 54-ім році житя.

Телеґрами.

Відень 30 вересня. Послїднє засїданє палати послів відбуде ся в пятницю дня 6 жовтня.

Баку 30 вересня. (Пет. Аґ.) Тут панує все ще незгода межи Вірменами а Татарами, котра викликує обаву.

Берлин 30 вересня. Нинї розпічне ся посередництво маґістрату межи товариством електричним, а робітниками. Мимо того стануть нинї пополудня фабрики електричні, через що 33.000 робітників позістане без роботи.

Москва 30 вересня. (Пет. Аґ.) Слїдуючий конґрес земств і представителїв міст відбуде ся в падолистї. До того часу будуть вже звістні кандидатури до думу державної. До участи в конґресї мають бути завізвані також репрезентанти селян.

Асхабад 30 вересня. Наспіла тут вість з Мешед (в Перзиї, над туркманьскою границею), що межи Вірменами а Магометанами настали там дуже невідрадні відносини. Вірменам, котрі суть в меншости, грозить небезпечність. Ситуация єсть дуже напружена. Консулять російский радить християнам щоби виїзджали з Перзиї.

Москва 30 вересня. Конґрес земств ухвалив проект відозви виборчої, в котрій між иншим вискаує конечність реформи народної просьвіти і приділеня рільничому населеню землї на власність. Конґрес закрито. Осїдком головного комітету екзекутивного, зорґанїзованого конґресом, буде Петербург.

Константинополь 30 вересня. Турецкі часописи доносять, що в готели Кробера на передмістю Пера знайдено 12 бомб.

Господарство, промисл і торговля.

— **Цїна збіжа** у Львові дня 29 вересня: Цїна в коронах за 50 кільо у Львові. — Пшениця 7·60 до 7·80; жито 5·85 до 6·—; овес 6·60 до 6·80; ячмінь пашний 5·25 до 5·75; ячмінь броварний 6·25 до 6·50; ріпак 11·— до 11·50; льнянка —·— до —·—; горох до вареня 8·25 до 9·—; вика —·— до —·—; бобик 5·75 до 6·25; гречка —·— до —·—; кукурудза стара —·— до —·—; хміль за 56 кільо 80·— до 85·—; конюшина червона 50·— до 60·—; конюшина біла 45·— до 55·—; конюшина шведска —·— до —·—; тимотка —·— до —·—.

НАДІСЛАНЕ.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарнї В. Лозиньского, під зарядом І. Недопада. — (Телефона ч. 27).